

FÖR UPPLANDS-BROS BÄSTA

VALPROGRAM 2022 - 2026

Centerpartiet

UPPLANDS-BRO

En grön och liberal röst i kommunalvalet 2022

Med jordnära visioner skapar vi en grön och trygg vardag där vi ger kraft åt varje människa!

Inför valet till kommunfullmäktige vill vi lyfta fram tre områden som extra viktiga för en positiv utveckling i Upplands-Bro:

En skola där varje elev får förutsättning att lyckas

Alla har rätt att få en bra utbildning med fokus på trygghet och kunskapsutveckling oavsett var i kommunen man bor. Vi ska förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga genom ett utökat samarbete mellan skola, socialtjänst, BUP och elevhälsan. Förenings- och fritidsaktiviteter ska vara en integrerad del i skolverksamheten. Extra resurser ska satsas på barn med neuropsykiatriska funktionsvariationer.

Grönt och balanserat byggande i en klimatsmart kommun

De kvalitéer som gör kommunen attraktiv får inte byggas bort. Samhällsplanering och nybyggande ska ske varsamt och tillföra värden för de som redan bor här. Det är de boendes önskemål och näringslivets behov som utgör grunden för vår gemensamma utveckling. Kommunen ska ta sitt ansvar för klimatet genom omställning till ett hållbart samhälle med levande och gröna bostadsmiljöer. Vi ska fasa ut fossila bränslen, ställa om till förnybar energi och satsa mer på energieffektivisering. Åkermarken måste värnas. Jordbruksnäringarna spelar en viktig roll i den gröna omställningen, för en ökad livsmedelsproduktion och en bättre beredskap i turbulenta tider.

En levande och trygg kommun att trivas i

En kommun med en mångfald av företag och föreningar med ett rikt kultur- och fritidsliv för alla åldrar och intressen. Det ska finnas mötesplatser och kreativa sammanhang som är betydelsefulla för att koppla ihop människor, idéer och företag. Det skapar trygghet och framtidshopp speciellt för ungdomar som ska kunna utveckla de färdigheter som krävs för att lyckas i framtiden.

För Upplands-Bros bästa!

.....

INNEHÅLL

EN TRYGGARE KOMMUN.....	4
EN GRÖN KOMMUN FÖR EN GRÖN FRAMTID.....	5
ETT HÅLLBART OCH VARSAMT BYGGANDE.....	8
ETT LIVSKRAFTIGT JORDBRUK FÖR MAT, KLIMAT OCH BEREDSKAP..	10
EN MÅNGFALD AV ENTREPRENÖRER I EN LEVANDE KOMMUN.....	11
EN INTEGRATION GENOM SVENSKA SPRÅKET OCH JOBB.....	13
EN BRA START I LIVET FÖR BARN OCH UNGAS BÄSTA.....	14
ETT RIKT KULTUR- OCH FRITIDSLIV FÖR ALLA ÅLDRAR	21
EN GOD OMSORG MED MÖJLIGHET ATT VÄLJA	23
EN FÖRSTÄRKT DEMOKRATI OCH INSYN.....	25

EN TRYGGARE KOMMUN

Upplands Bro ska vara en kommun där alla känner att det är tryggt att bo, leva och verka. Vi vill se ett Upplands-Bro som håller ihop, som aktivt samverkar med polis, invånare, näringsliv, föreningar och skola tillsammans. Centerpartiet i Upplands-Bro vill ha ett än större fokus på en ökad trygghet i det offentliga rummet, förebyggande insatser för att fånga unga och utsatta i tid samt ytterligare åtgärder mot våld, hedersförtryck och trakasserier.

Trygghet är något man reflekterar över först när man inte känner det. Något vi annars tar för givet. Det kan handla om att kunna ta sig till och från en plats oavsett tid på dygnet och ändå känna sig trygg. Det kan också vara att känna sig trygg i sitt hem eller i skolan. Vi behöver alla fundera på vad som skapar trygghet och hur vi kan påverka detta, både kortsiktigt och långsiktigt. Allt ifrån fysisk planering av det offentliga rummet till sociala insatser mot barn och unga i utsatthet.

Idag finns mycket kunskap om hur man skapar tryggare platser och områden, att bygga med social kontroll där bostäder, arbetsplatser, mat- och kulturliv skapar "liv mellan husen". Föreningsliv och skola har en central roll i att stärka ungas förmågor och självkänsla. Men att känna trygghet innanför hemmets väggar utan våld, missbruk eller annan utsatthet är fundamentalt.

Tidiga samordnade insatser från skola, socialtjänst, BUP och föreningsliv som förebygger psykisk ohälsa och utanförskap kan vara avgörande för en människas liv. Tillhörighet och en stimulerande skolmiljö kan visa vägen bort från kriminalitet. Vi vet att skolmisslyckanden är en stark riskfaktor att unga hamnar snett. Fler trygghetsvärdar och poliser behövs men det kan aldrig vara hela lösningen.

Trygga barn ger trygga samhällen.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- skapa levande, trygga och attraktiva miljöer där människor både bor, arbetar och möts,
- verka för att bygga småskaligt med öppna ytor för spontanaktiviteter,
- verka för ökad polisiär närvaro, fler mobila väktare och trygghetsvärdar,
- verka för fortsatt kameraövervakning i utsatta områden,
- ge stöd till tidiga insatser för unga på glid,
- mer samverkan mellan civilsamhälle, förenings-, näringsliv, kommun, fastighetsägare, polis,
- se fortsatt arbete med trygghetsskapande aktiviteter för barn och ungdomar,
- se fler fältassistenter som möter ungdomar,
- stärka samarbetet mellan kommun och tjej-, kvinno- och brottsofferjourer,
- stärka kommunens Trygghetscenter,
- stärka arbetet med nolltolerans i skolan mot mobbing, kränkningar och sexuella trakasserier.

EN GRÖN KOMMUN FÖR EN GRÖN FRAMTID

Upplands-Bro ska vara kommunen där du inte behöver gå långt för att vistas i ett grönområde. Där fossil energi ersätts med förnybar och där du kan sätta upp solpaneler på ditt hus utan byråkratiskt krångel. Där det finns flera gång- och cykelleder som binder ihop kommunen. Där du lätt kan ladda elbilen.

Närhet till parker och grönområden för alla

En viktig grund för en god livskvalitet är närhet till parker och grönområden. De fyller många behov som rekreation, motion, mötesplats och social gemenskap – eller som attraktiva gång- och cykelstråk.

Förutom närhet har också tillgängligheten och kvalitén på området betydelse för positiva och jämlika hälsoeffekter. Forskning visar att ett grönområde behöver finnas inom 300 meter från bostaden, arbetsplatsen eller skolan för att besökas ofta. Träd och grönska ger också positiv karaktär till platser, vilket är särskilt viktigt i tätbebyggda områden.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- att parker, träd och grönska ska finnas på promenadavstånd från bostaden och skolan,
- tillgängliggöra grönområden för alla åldrar,
- värna och förstärka grönområden i alla planer för en god och jämlik hälsa,
- värna Vattentornsparken i centrala Kungsängen och utveckla den till ett mer tillgängligt och användbart rekreationsområde för alla invånare,
- omvandla Kvistaberg och kommunens mark runt om till ett natur/kulturresevat,
- ha ett naturrum i kommunen som utbildar om djur/natur som format området,
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling på fler offentliga ytor,
- möjliggöra fler hundrastgårdar,
- utnyttja offentliga ytor som diken, vägrenar/kanter som blom- och växtbäddar för att gynna insekter och pollinatörer.

Klimat- och vattenanpassa samhällsplaneringen

Klimatet är starkt kopplat till samhällsbyggnadsfrågorna. Vi måste göra rätt från början och hela vägen. Hur vi planerar och bygger i Upplands-Bro avgör hur vi påverkar och påverkas av klimatet.

Kommunen ska ta klimatansvar genom utfasning av fossila bränslen, ökad produktion av förnybar energi och energieffektivisera kommunala fastigheter. Det förändrade klimatet kommer att leda till mer extremväder med perioder av intensiv nederbörd, översvämningar, värmeböljor och extrem torka. Det kan i framtiden påverka vatten- och livsmedelsförsörjning, byggnader, vägar och transporter men också människors hälsa.

Förutom tekniska lösningar måste klimatanpassning inkludera grönområden. Träd, varierade växter, prunkande parker och stadsodlingar i och runt bebyggelse bidrar till att kyla ner, ge skugga, minska luftföroreningar och absorbera och filtrera regnvatten. Det gynnar även biologisk mångfald som stärker viktiga ekosystem och sociala värden som högre livskvalité och en trivsammare kommun.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- att klimatanpassning blir en naturlig del i samhällsbyggnadsprocessen,
- att varierade grönområden finns i tätbebyggda områden för att kyla ner mikroklimatet och öka förmågan att absorbera kraftiga regn för att begränsa översvämningar,
- om möjligt ersätta stora ytor med sten och asfalt med mer genomsläppliga grönytor som lummiga innergårdar, stadsodlingar, parker, träd och gröna tak,
- undvika byggande i naturliga svackor eller låglänt terräng där risk finns för översvämning.
- att en vattenrådgivare ska anställas permanent.

Fasa ut fossil energi

Centerpartiet vill förstärka arbetet med att få ner koldioxidutsläppen och röra oss bort från fossil energi. Viktiga steg är att prioritera och öka produktionen av solkraft, underlätta för laddning av elbilar och att ta fram ett program för energieffektiviseringar för kommunens alla fastigheter.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- ha fler laddningspunkter för elbil,
- energieffektivisera kommunägda fastigheter,
- ha solpaneler på kommunägda fastigheter,
- förenkla tillståndsprocessen för solceller och befria dessa från bygglovsavgift.

Gång- och cykelleder som knyter ihop kommunen

Upplands-Bro kommun är stor till ytan och består av både tätort och landsbygd. Vi vill knyta ihop kommunen bättre med gång- och cykelleder. För att lyckas fullt ut krävs det även åtgärder som en enskild kommun inte rår över själv. Byggnation av cykelleder parallellt med statlig väg eller järnväg regleras av väglagen, vilket gör Trafikverket till huvudman. Därför stödjer vi alla förändringar på riks- och regional nivå som kan underlätta tillkomsten av gång- och cykelleder i kommunen. Samarbete med privata markägare är också en viktig del för att nå framgång.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- ha fler och bättre gång- och cykelleder som knyter ihop kommunens alla delar,
- verka för en utbyggnad av gång- och cykellederna bland annat:
  - mellan Håtuna och Tjusta skola
  - mellan Bro och Håbo-Tibble
  - från Tibblegårdsrondellen till Frölunda naturreservat
  - mellan Upplands-Bro och Håbo kommun
  - göra gångfartsområde av Tjusta allé

ETT HÅLLBART OCH VARSAMT BYGGANDE

De kvalitéer som gör kommunen attraktiv får inte byggas bort. Upplands-Bro har byggt mest i regionen per capita och blivit en av landets mest expansiva kommuner. Centerpartiets ledord är utveckling och förbättring snarare än befolkningstillväxt. Tillväxt och exploatering bör nu ske långsamt, varsamt och kontrollerat. Framväxten av nya områden ska särskilt präglas av miljömässig och social hållbarhet.

Det är de boendes önskemål och näringslivets behov som utgör grunden för vår gemensamma utveckling. En mångfald av företag och föreningar i levande gröna bostadsmiljöer där människor vill vara, känna sig trygga och släppa ut sina barn. Det är vårt Upplands-Bro.

I stadsplaneringsfasen behöver invånarna, hyresgästerna och företagarna i området samt fastighetsbolagen komma in tidigt i processen. Nya och befintliga områden måste leva upp till de behov som finns. Finns parkeringsplatser för boende och besökare? Hur får man infrastruktur och flöden att fungera och vilka faktorer stärker de sociala värden som exempelvis trygghet och gemenskap?

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **att fokus ligger på utveckling och förbättring.** Tillväxt och exploatering ska ske långsamt, varsamt och kontrollerat,
- **att nybyggnad ska tillföra värden för de som redan bor här** (ökad trygghet, naturleder, butiker, lokaler, restauranger, stadsodlingar, hotell med mera),
- **inkludera invånare och näringsliv tidigt i planering av nybyggnation och förändring av befintliga områden.** Genom dialog kan behov och förslag fångas upp. Ett annat sätt är att planer och modeller digitaliseras så att alla lättare kan bidra med idéer. Ju fler perspektiv desto bättre lösningar,
- **att utveckling av bebyggelseområden utgår från ett småskaligt "blandstadsperspektiv".** Genom att blanda arbetsplatser och bostäder med ett levande offentligt rum med restauranger, caféer, växtlighet, kulturinslag med mera skapas tryggare och mer dynamiska platser där människor vill vara,
- **ställa höga krav på exploatörer så att det som byggs är miljömässigt och socialt hållbart över tid.** Cirkulära lösningar för energi och avfall är ofta en självklarhet. Men vikten av en genomtänkt planering när det gäller de fysiska miljöerna för social trygghet behöver framhävas tydligare. Idag finns det god kunskap om hur man skapar tryggare platser och områden,
- **att hänsyn tas till äldre människors behov vid planering och förändring av bostadsområden,**
- **att energi- och klimatsmarta hus med solpaneler och byggnader i trä förordas,**
- **att alla detaljplaner, exploateringar och nybyggnation hänger ihop och utgår från ett helhetsperspektiv.** Kommunen är som en organism där alla områden påverkar varandra,
- **ställa tydligare krav på utseende och arkitektur som fungerar nu och i framtiden,**

- **införa och efterleva en gestaltningspolicy** i samhällsbyggnadsprocessen. De hus som byggs och de miljöer som skapas ska hålla över tid och finnas i minst 100 år,
- **se en grön stadsplanering** med tonvikt på grönområden och växtlighet i och mellan byggnader och gator. Lummiga innergårdar, stadsodlingar, parker och gröna tak ska vara naturliga inslag i bebyggelseområden. Träd och grönska ska i hög utsträckning bevaras,
- **flytta träd i stället för att ta bort. Ta vara på odlingsbar mark och matjord** i stället för att schakta bort avtäckningsmassorna som avfall,
- **se utförliga parkeringsutredningar, konsekvensanalyser vid nybyggande och framtidsscenario** för parkeringsplatser i takt med kommunens förtätning. P-talet måste möta behovet.

Försiktig och långsam exploatering på landsbygden

För att landsbygden ska bibehålla sin karaktär är det viktigt att ta ansvar och hänsyn till det som gör den unik. Kännetecknande för landsbygden är glesheten i bebyggelsen, en social kontinuitet samt en långsam förändringstakt som styrs av andra faktorer än tätortens. Det är de boende och verksamma på landsbygden som utgör grunden för landsbygden och dess utveckling. Lokal vilja till utveckling är avgörande för att skapa förändring.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **se en försiktig och långsam process för ny bebyggelse på landsbygden** med stor hänsyn till den natur- och kulturhistoriska miljön och näringar inom jordbruk, djurhållning, häst, turism och liknande.
- **ställa höga krav på arkitektur och utseende** med hänsyn till områdets landskap, karaktär och lokal byggnadstradition,
- **ge jordbruksnäringarna och livsmedelsproduktionen företräde** framför andra exploateringsintressen.

ETT LIVSKRAFTIGT JORDBRUK FÖR MAT, KLIMAT OCH BEREDSKAP

Centerpartiet värnar om jordbruket som en central näring för Sveriges livsmedelsförsörjning, beredskap och omställning till den gröna ekonomin. Åkermarkerna måste värnas och dålig framförhållning får inte innebära att kortsiktiga behov leder till beslut som är oförsvarliga i ett långsiktigt perspektiv.

Livsmedelsproduktion är klassat som en av tolv viktiga samhällssektorer och det är också en viktig del av Sveriges konkurrenskraft och tillväxt. Sveriges självförsörjning av livsmedel har sedan två decennier minskat från 90 till 50 procent på grund av prispress och ökad konkurrens utifrån, i många fall från länder som har lägre krav på miljöhänsyn och djurskydd. Varje år försvinner åkermark som aldrig kan återställas.

Sveriges riksdag fattade 2017 beslut att öka landets inhemska livsmedelsproduktion som en del i den säkerhetspolitiska beredskapen och högt ställda miljömål. Åkermark tillsammans med betesmark utgör dessutom ett natur- och kulturarv som har skapats i samspel med människan under lång tid. Det är en ändlig resurs som inte går att flytta.

Ett stort ansvar vilar på Sveriges kommuner inte minst Upplands-Bro vars åkermark är en av de mest högavkastande i världen.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **värna kommunens jordbruksföretagare** som en central näring för livsmedelsförsörjning, beredskap och omställning till den gröna ekonomin,
- **värna produktiv och brukningsvärd jordbruksmark** mot exploatering på och i anslutning till denna som försvårar eller omöjliggör produktion,
- **att Länsstyrelsens nya riktlinjer "Vägledning för jordbruksmark i den fysiska planeringen i Stockholms län"** används och efterlevs i alla led i byggplanarbetet,
- **att en livsmedelsstrategi och handlingsplan** för kommunen tas fram i linje med Sveriges livsmedelsstrategi med målet att öka produktionen,
- **rikta kommunens upphandlingar mot svenska och närproducerade livsmedel** som stärker landsbygd och produktion av svensk mat och förnybar råvara,
- **tillgodose lantbrukets krav på framkomlighet** när det gäller befintlig och framtida infrastruktur. Lantbrukare odlar ofta på spridd jordbruksmark över flera stora områden och att ta sig fram är avgörande för brukandet,
- **vidareutveckla kommunens lantbruksforum till ett lantbruksråd** som genom dialog och samråd ger frågorna större tyngd,
- **att LRF kommungrupp (Lantbrukarnas Riksförbund) involveras tidigt i bygg- och planbeslut som påverkar deras näringars verksamhet.** Utförliga konsekvensbeskrivningar måste upprättas vid varje aktuellt ärende som riskerar att få negativa konsekvenser för jordbruksnäringarna och minskad livsmedelsproduktion som följd.

EN MÅNGFALD AV ENTREPRENÖRER I EN LEVANDE KOMMUN

Entreprenörskap och småföretagande har alltid legat Centerpartiet varmt om hjärtat. Det är små och växande företag som skapar de flesta nya jobb och därmed genererar intäkter till vår gemensamma välfärd. Centerpartiet vill ha ett företagsklimat som inbjuder till en variation av olika branscher. Befintliga och nya verksamheter, stora som små, i tätort och på landsbygd är alla lika viktiga.

En stor mångfald i näringsgrenar spelar en viktig roll för kommunens utveckling och attraktivitet. Branschbredd och mångfald av yrken är en central drivkraft bakom ekonomisk tillväxt, innovation och förnyelse, särskilt i tjänstesektorn.

Mötesplatser och kreativa sammanhang är också betydelsefullt för att koppla ihop människor, idéer och företag. Detta gäller speciellt för att ge ungdomar chansen att utveckla de färdigheter som krävs för att lyckas i framtiden. Här spelar det lokala näringslivet en central roll om rätt förutsättningar finns.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **verka för en mångfald av entreprenörer i olika branscher och en diversifierad arbetsmarknad** som driver fram en ökad spridning av kunskap och lösningar,
- **locka nyskapande, innovativa och hållbara företag att etablera sig,**
- **underlätta för små och lokala företag att konkurrera i kommunala upphandlingar.** Ett tydligt och omsorgsfullt utarbetat upphandlingsunderlag kan ge dessa bättre chanser att lyckas med sitt erbjudande,
- **se fler kreativa samverkansformer mellan det lokala näringslivet och skolungdomar**
Dagens skolelever är morgondagens företagare. Värdet av ett starkt samarbete mellan skola och näringsliv kan inte nog understrykas,
- **helhjärtat stödja och bredda Ung Företagsamhet** som inspirerar till entreprenörskap. Bredda satsningen så att fler unga vågar testa sin förmåga att driva företag. På så sätt blir ungdomarna stärkta och nya framgångsrika affärsidéer kan växa fram. Entreprenörskap bör bli ett tillvalsämne på alla gymnasieprogram,
- **att fler lärlingsutbildningar skapas i samarbete med det lokala näringslivet,**
- **främja fysiska inkluderande mötesplatser för den digitala generationen** exempelvis genom ett digitalt kulturcenter där några av de viktigaste ingredienserna inom digital kultur kombineras under samma tak: datorspel, musik, "content creation" och digitalt kunnande. En gemenskap där nya formationer och affärsidéer tar fart,
- **skapa gemensamma arbetsytor** för samverkan, utväxling av idéer och erfarenhetsutbyte. En välkomnande bubbla med en innovativ atmosfär där innovation och entreprenörskap kan blomstra,
- **uppmärksamma småföretags behov av lokaler** och möjliggöra att sådana skapas både vid nybyggnation av bostadsområden och i kommunens befintliga fastigheter,

- **se fler företag inom kultur och turism.** Det ger mervärde till invånarna och är något som kommunens många kvalitéer möjliggör,
- **genom dialog och samråd inkludera företag** som påverkas av kommunala beslut i ett så tidigt skede som möjligt,
- **avkrånglifiera.** Det ska vara enkelt att driva företag och det fina arbete som genomförts i samverkan med kommunens företagare ska fortsätta och utvecklas ytterligare. Regelförenkla vid kommunala tillståndprocesser och behåll endast regler som går att motivera utifrån att de är lagstadgade eller fyller en viktig funktion. Förenkla tillståndshanteringen för att bedriva restaurang, klubb och musikverksamhet,
- **undvika att kommunen i onödan konkurrerar med näringslivet** då det underminerar företagen och hämmar innovation och utveckling.

EN INTEGRATION GENOM SVENSKA SPRÅKET OCH JOBB

Nyanlända äger själva en stor del av utmaningen i att ta en aktiv roll för att inkluderas och hitta lösningar. Men integration måste bygga på kommunikation och öppenhet där alla behöver bidra till en lyckad process för att motverka utanförskap. Många broar behöver byggas på vägen. Alla delar av samhället behöver sammankopplas bättre för att underlätta vägen in till arbete och social delaktighet så att människor själva ska kunna styra sina liv och uppnå sina mål.

Många nya människor har kommit till Sverige på grund av krig och oroligheter men vill fortsätta sina liv här och vara delaktiga i samhället. En del vill arbeta inom sina tidigare yrken medan andra behöver studera för att etablera sig på ett bra sätt. Ett gemensamt mål är att känna tillhörighet och trygghet; att vara en positiv kraft i det nya.

Segregationen är ett hinder som vi måste motarbeta med full kraft. Integrationsarbetet behöver fokusera på resultat och vara långsiktigt. Ett nära samarbete mellan kommun, arbetsförmedlare, näringsliv, och civilsamhälle är nyckeln till framgång.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **höja kvalitén på SFI utbildningen.** Alla som kommer till Sverige ska lära sig bra svenska och därmed kunna förstå sina rättigheter och skyldigheter. En snabb och individanpassad väg till svenska och utbildning är avgörande för nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhället. SFI-utbildningen ska kombineras med yrkesförberedande utbildningar, praktik, arbete, mentorskapsprogram, samhällsvägledning och andra nödvändiga insatser,
- **införa integrationsförskolor.** Förskoleverksamheten kan nyttjas bättre som integrationsmotor genom att erbjuda SFI-undervisning i anknötning till förskolan. Barnet är då på förskoleverksamhet medan föräldern är på SFI-utbildning i anslutning till förskolan. Syftet är att uppmuntra dem som idag stannar hemma att i stället läsa på SFI – genom att göra det enkelt och lättillgängligt vilket underlättar integrationen för både barn och förälder,
- **att näringslivet stötts till en mer aktiv roll i integrationsarbetet.** Att komma ut i arbetslivet och möta människor är ett av de bästa sätten att lära sig språket, normer och värderingar men också att bygga relationer och nätverk. Det finns många goda exempel där praktik och svenskastudier blandas på ett effektivt sätt,
- **att föreningar motiveras att långsiktigt och aktivt jobba med integrationsinsatser** som språk och samhällsorienterande aktiviteter,
- **stärka övriga civilsamhällets roll för integrationen.** Vi vill hitta nya och effektiva vägar att bättre samverka för inkludering, integration och trygghetsskapande aktiviteter. Skolans lokaler kan utnyttjas för detta efter skoltid för läxhjälp, kurser, mentorskap mm.

EN BRA START I LIVET FÖR BARN OCH UNGAS BÄSTA

Upplands-Bro ska vara kommunen där dina barn lär sig att utvecklas till trygga vuxna hela vägen från förskola till gymnasium. Du och din familj ska kunna välja vilken förskola eller skola som passar bäst. Alla ska få en chans att lära sig utifrån sina egna förutsättningar – oavsett om man har lätt för sig i skolan eller har olika former av utmaningar.

Förskolan – en trygg plattform för livet

Förskolan är det viktiga steget före skolan och spelar därför en betydelsefull roll för barnets fortsatta utveckling såväl kunskapsmässigt som socialt. Alla barn har inte samma förutsättningar från start men en välfungerande förskola kan bidra till att jämna ut livschanserna.

Att kunna välja

Våra barn är det finaste vi har. Varje förälder ska kunna känna sig trygg med den förskola där man lämnar sina barn. Därför är möjligheten att välja så viktig eftersom man som förälder vet bäst vilken barnomsorg som passar ens barn. Det måste finnas större valfrihet och enkelhet att välja förskolor eller pedagogisk omsorg oavsett om de drivs kommunalt, privat eller kooperativt. Det ska finnas valmöjligheter i hela kommunen; Bro, Kungsängen och på landsbygden.

Att känna sig trygg när man lämnar sina barn

Många föräldrar oroar sig för sina barn när de är i förskolan. Det kan handla om stora barngrupper och mobbning men även om långa restider och brist på flexibilitet när det gäller tider för lämning och hämtning. För att fler ska vara nöjda med sin barnomsorg måste föräldrarna få mer att säga till om. Vi i Centerpartiet tror att det är föräldrarna, inte kommunen, som vet vad som är bäst för just deras familj. Vi vill också utöka personaltätheten och andelen utbildad personal i förskolan.

Alla barn ska ha samma chans i livet

Om man redan i förskoleåldern når barn som riskerar framtida svårigheter i skolan, ökar möjligheterna att ge alla barn likvärdiga chanser till en bra skolgång. De barn som gynnas mest av en god förskola är de barn som har de svåraste förutsättningarna exempelvis barn i socioekonomiskt utsatta områden eller nyanlända familjer. Samtidigt är det dessa barn som förskolan ofta inte når ut till. Barn till arbetslösa föräldrar har idag rätt till färre timmar på förskolan än barn vars föräldrar arbetar heltid. Vi anser att den långsiktiga målsättningen bör vara en utbyggd förskola. Fler barn ska få möjlighet att delta i förskoleverksamheten. Inte minst de barn som inte har samma tillgång till svenska språket i hemmet som andra barn. Det är också viktigt att förskolan har resurser att tidigt kunna ge stöd till barn med särskilda behov.

Motverka alla former av hederskultur

Förskolan ska bygga på gemensamma värderingar som jämlikhet och tolerans som är själva grunden för en öppen liberal demokrati. Därför måste alla former av hederskultur motverkas kraftfullt.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- utöka personaltätheten och andelen utbildad personal i förskolan,
- ha integrationsförskola parallellt med SFI-undervisning för föräldrarna,
- tillåta kommunala förskolor med egen profil till exempel friluftsförskola,

- lägga extra resurser på tidig träning av svenska språket i förskolorna,
- ge föräldrar bra och tydlig information om valet av förskola,
- erbjuda logopedhjälp på plats i eller i närheten av barnets förskola,
- att utbildning om hedersproblematik erbjuds föräldrar och förskolepersonal,
- fördjupa samarbetet mellan förskola och socialförvaltning för att förebygga utanförskap och utslagning,
- att förskolebarnens behov av extra stöd och riskfaktorer för kriminalitet dokumenteras tidigt.

Grundskola – den livsviktiga resan från barn till ung vuxen

Alla barn har rätt att få en bra utbildning med fokus på trygghet och kunskapsutveckling oavsett var i kommunen familjen bor. Psykisk ohälsa bland barn och unga ska förebyggas genom ett utökat samarbete mellan skola, socialtjänst, BUP och elevhälsan. Förenings- och fritidsaktiviteter ska vara en integrerad del i skolverksamheten. Extra resurser ska satsas på barn med neuropsykiatriska funktionsvariationer. Det finns stor potential hos alla barn att nå framgång i skolan och i livet.

Skolan måste byggas på den vetenskapliga insikten att det inte finns två barn som utvecklas exakt lika. Varje barns utvecklingsväg har sin egen unika form. Precis som olika blommor trivs olika bra i olika jordar behöver lärmiljön för barn skraddarsys så att alla barns resurser kan tas tillvara och att var och en kan utvecklas till sin fulla potential, hur olika man än är.

Därför vill Centerpartiet att Upplands-Bro kommun främjar utvecklingen av individanpassat lärande till exempel Universell Design för Lärande, UDL, som bland annat Sollentuna kommun nyligen har satsat på.

Alla barn ska ha rätt att klara skolan

Att klara skolan är den enskilt viktigaste faktorn för att barn ska kunna bygga sig ett bra liv och en viktig skyddsfaktor mot psykisk ohälsa, social utsatthet och kriminalitet.

En skola som även fungerar för elever med neuropsykiatrisk funktionsvariation, NPF, är bra för alla elever, deras familjer och hela samhället. Med rätt stöd till varje elev skapar vi en skola med studiero där fokus kan riktas mot kunskap.

Skolan måste stötta elever med inlärningsproblem men också de som med lätthet lär sig ett eller flera ämnen. Det kan innebära anpassad undervisning utifrån särbegåvades behov i till exempel samverkan med andra utbildningshuvudmän såsom universitet och högskolor.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- utöka samarbetet mellan skola, socialtjänst, BUP och elevhälsan,
- NPF-säkra alla kommunala skolor,
- hålla samman stödet till familjer med NPF-barn till exempel via en skolcoach,

- **låta speciallärare och specialpedagoger arbeta närmare klassrummen** så att alla elever kan få det stöd och de utmaningar som de behöver,
- **kartlägga och utveckla arbetet runt hemmasittare** med uppsökande verksamhet och anpassade läromiljöer via digitala verktyg och hemskolning,
- **ha snabbspår för särbegåvade elever.**

En skola för hela människan

Det är inte bara via boklig kunskap som barn växer och utvecklas. Kultur och idrott är viktigt för att utveckla barnens kompetens på en mängd områden i livet. Vi vill att kultur- och fritidsaktiviteter ska vara en naturlig och integrerad del i skolans verksamhet.

Stillasittandet har blivit en hälsoutmaning som riskerar att leda till sämre folkhälsa i framtiden. Därför måste rörelse och aktivitet bli en naturlig del i skolan dagligdags, inte bara i samband med idrottslektioner. Det är också bevisat att rörelse är viktigt för inläring. Näringsrik mat är viktigt för en god hälsa. Centerpartiet vill att maten i skolköken ska vara hemlagad och svenskodlad samt vara en del av den pedagogiska verksamheten som lockar till sunda hälsovanor.

Skolans lokaler behöver utnyttjas bättre så att fritidssysselsättningar och valbara aktiviteter integreras på skolans yta. Kommunens idrottsföreningar är viktiga för att få in mer rörelse på skolorna till exempel att en idrottsklubb anordnar träning på skolgården.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **att förenings- och fritidsaktiviteter ska vara integrerade med skolan,**
- **att skolans lokaler utnyttjas bättre** för fritids- och valbara aktiviteter,
- **utveckla skolbiblioteken** och stödet till föreningar som erbjuder studiestöd och läxläsning,
- **främja rastaktiviteter** för trivsel, kamratskap och minskat utanförskap,
- **utveckla skolgårdarna** så att de uppmuntrar till rörelse,
- **att barn med funktionsvariationer erbjuds enklare tillgång till fritidsaktiviteter** med ett utvecklande innehåll,
- **att maten i skolorna är hemlagad och svenskodlad.**

En skola för att lära sig

Lärandet i skolan ska stå i centrum och en studiefrämjande kultur eftersträvas. Det är viktigt att skapa en engagerande miljö där eleven känner delaktighet och stimuleras att lära och utnyttja sina förmågor till fullo. Föräldrar ska involveras i barnens skolgång från tidig ålder.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **främja individuellt lärande och koppling till intresse,**
- **satsa på mindre undervisningsgrupper,**

- stötta insatser för att motverka antipluggkultur,
- stärka studievägledarnas roll.

Skickliga lärare och rektorer – en framgångsfaktor

Lärarna är skolans viktigaste resurs. Genom bra arbetsmiljö, inflytande och goda förutsättningar för vidareutbildning vill vi stärka lärarnas ställning i våra skolor.

För att duktiga lärare ska komma till sin rätt behövs ett gott ledarskap som kräver skickliga rektorer som kan leda och stötta lärarna – framför allt när det gäller pedagogisk utveckling. Rektorerna måste ges möjlighet att fokusera på ledarskap och pedagogik. För det krävs administrativ avlastning.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- vidareutveckla möjligheterna för lärare att förmedla sina färdigheter till resten av lärarkollegiet som handledare eller mentorer,
- ge alla lärare förutsättningar och kompetens att arbeta med barn med särskilda behov.

En trygg skola där man kan studera i lugn och ro

En trygg skola med studero är centralt för alla elever men än mer viktig för elever som saknar detta hemma. Skolan måste tillhandahålla den miljö som krävs för att kunna utvecklas. Det är inte heller acceptabelt att barn kallas för fula saker och kränks, oavsett om det sker online eller i olika fysiska miljöer. Självklart måste alla skolor vara fria från tobak, alkohol och droger.

Det behövs vuxna på plats som har tid för varje barn och rätt kompetens att möta barn i behov av stöd. Det måste finnas ett nära samarbete med socialtjänst, BUP, föreningsliv och polis.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- utveckla elevhälsan med dess olika kompetenser för att arbeta förebyggande i skolorna,
- arbeta förebyggande mot droger bland unga. Personal ska ha stor kunskap om droger och samverka nära med föräldrar och polis,
- säkerställa nolltolerans mot mobbning, kränkningar och trakasserier,
- att både föräldrar och personal utbildas i hedersproblematik.

Gemensamt skolval

Centerpartiet tycker att det är bra att det finns friskolor. Att alla familjer har möjlighet att välja skolform oavsett ekonomiska förutsättningar är ett system vi vill behålla och utveckla.

Tillstånd för att etablera en friskola beslutas av Skolinspektionen men kommunerna är remissinstans. Därför är det viktigt att Upplands-Bro kommun spelar en aktiv roll vid yttranden till Skolinspektionen.

Centerpartiet anser att skolvalet behöver förtydligas och förstärkas för att minska risken för segregation. Därför förordar vi att Upplands-Bro tillämpar det system som finns i flera kommuner (bl.a. Nacka) där val av skola, oavsett om friskola eller kommunal, alltid ska göras av familjen innan barnet börjar skolan. För att ett sådant system ska fungera behövs tydlig och pedagogisk information med en god IT-struktur.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **utreda förutsättningarna för ett gemensamt skolval** i Upplands-Bro kommun med intentionen att införa ett likadant system under mandatperioden 2023-2027.

Anpassad resursfördelning

Alla skolor har inte samma förutsättningar eftersom skilda förhållanden i olika områden i en kommun kan påverka skolresultaten i den ena eller andra riktningen beroende på till exempel föräldrarnas utbildningsnivåer och antalet nyanlända. Därför anser Centerpartiet att Upplands-Bro behöver följa lärdomarna från flera kommuner och införa ett system som utifrån olika beräkningsgrunder fördelar ekonomiska resurser för att kompensera för skilda förutsättningar mellan olika skolor.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **utreda de specifika förutsättningarna som råder i Upplands-Bro med målet att införa en så kallad resursfördelningsmodell** under mandatperioden 2023-2027.

Stoppa de ungdomskriminella innan de hunnit bli ungdomskriminella

Det kan ofta vara för sent att sätta in åtgärder mot ungdomskriminella när de nått sena tonåren. Åtgärderna behöver komma tidigare redan i förskoleåldern. Därför behövs individuella planer med fokus på tidiga insatser för samtliga elever som riskerar att hamna i kriminalitet. För att lyckas måste skolan jobba tillsammans med sociala myndigheter och polis. Upplands-Bro ska använda vetenskapligt baserade metoder som Socialstyrelsen tagit fram för insatser bland barn i åldern 6-17 år som är i riskzonen för utanförskap och kriminalitet. Det handlar bland annat om föräldrastöd och psykologisk hjälp så tidigt som möjligt.

Det kommunala samarbetet med polisen behöver stärkas. Upplands-Bro har satt högre press på polisen utifrån de samarbetsramar som finns men det finns utrymme för att göra mer. Missbruk, utanförskap och kriminalitet ska stoppas så tidigt som möjligt. Det är effektivare att hjälpa sexåringen som strular än att tio år senare försöka få den 16-åriga gängmedlemmen på rätt köl i livet.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **främja förebyggande insatser mot droger bland unga.** Personal ska ha stor kunskap om droger och samverka nära med föräldrar och polis,
- **stoppa nyrekryteringen till gängbrottslighet,**
- **säkerställa att skola, socialtjänst samt kultur- och fritid arbetar nära varandra** och samarbetar över förvaltningsgränserna.

En gymnasieskola för livet

Gymnasieskolan ska vara en miljö där elever lär för livet, i en miljö som är anpassad efter varje individs behov och förutsättningar. Idag är många unga osäkra på sina studieval. Det är en av anledningarna till att matchningen på arbetsmarknaden, rätt person till rätt arbete, är låg i Sverige. Därför behöver kopplingen till jobb och företagande stärkas, bland annat med mer praktik. Vi behöver även stärka studie- och yrkesvägledarnas roll.

Höj statusen på yrkesprogrammen

I dagens gymnasieskola har yrkesprogram inte samma status som de teoretiska programmen, trots att yrkes- och lärlingsutbildningarna är viktiga för tillväxten. Det gäller inte minst för de små och medelstora företagen som ofta saknar kompetent arbetskraft. För att öka statusen krävs utbildningar av hög kvalitet som är relevanta, verklighetsnära och leder till jobb. Företag som är potentiella arbetsgivare ska vara en drivande kraft i genomförandet av utbildningarna.

Öka antalet lärlingsutbildningar

Vi vill att fler ska kunna gå gymnasiet yrkes- och lärlingsutbildningar och att lärlingsutbildningar ska finnas inom fler yrken. Lärlingsystemet måste även kunna erbjudas vuxna. De som redan har gymnasieexamen eller examen från högskolan ska kunna bli lärlingar i efterhand. De som är lärlingar behöver också ha rätt att bygga på sin utbildning så att det sedan blir möjligt att läsa på högskolan.

För att locka fler elever bör det finnas flera ingångar till yrkesprogrammen på gymnasiet. Dessa bör ha olika inriktningar: stärkt yrkeskompetens, allmän högskolebehörighet eller särskild behörighet. På så sätt skapas förutsättningar både för de som vill fokusera på yrkesämnen och för de som vill förbereda sig för högskolestudier.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **utöka och stärka yrkesprogrammen** i samarbete med lokala näringslivet,
- **att fler lärlingsutbildningar skapas** i samarbete med det lokala näringslivet,
- **utöka och stärka program med idrottsprofil** i samarbete med föreningar i kommunen,
- **att alla gymnasieelever ska få möjlighet att starta Ungdomsföretag (UF),**
- **att entreprenörskap ska vara ett möjligt tillvalsämne på alla program,**
- **förstärka möjligheten till läxhjälp** i alla ämnen,
- **utöka samarbetet mellan skola, socialtjänst, BUP och elevhälsan,**
- **se fler kreativa samverkansformer mellan gymnasieskolan och de äldre i samhället.** Skolelevers kunskaper i exempelvis digitala verktyg skulle på olika sätt kunna överföras till äldre personer för att minska det digitala utanförskapet. Omvänt kan seniorers livserfarenhet och kompetens på olika sätt också föras över till unga.

Vuxenutbildning för arbete och vidare studier

Vårt yrkesliv blir längre. För att fler ska kunna och vilja arbeta längre tid måste det bli lättare att byta karriär senare i livet genom en vuxenutbildning som gör det enkelt för människor att läsa in behörighet till yrkeshögskola och högskola. Det ska även vara lättare att komplettera sina studier eller satsa på yrkesinriktade utbildningar senare i yrkeslivet.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **stärka SFI-utbildningen** speciellt för kvinnor så att det går att studera SFI samtidigt som barn är på förskolan,
- **utöka och stärka yrkesutbildningar** i samarbete med företag i kommunen,
- **införa vuxpeng** och ge möjligheter till ett bredare utbildningsutbud för vuxenstuderande.

ETT RIKT KULTUR- OCH FRITIDSLIV FÖR ALLA ÅLDRAR

Centerpartiet ser kultur- och fritidspolitiken som en viktig byggsten för att Upplands-Bro ska vara en trygg, attraktiv och inbjudande plats att leva på. Oavsett var du är i livet ska det finnas goda möjligheter till rörelse, idrott, kultur, rekreation och friluftsliv på nära håll. Ett aktivt föreningsliv bygger gemenskap och motverkar ensamhet. För det behövs också lokaler.

Vi vill att kulturen ska finnas nära dig. Att konserter, teater, dans och konst ska kunna upplevas på många platser i kommunen och att du både kan stå på scen eller vara i publiken. Ett sätt att låta fler få tillgång till kultur är att införa en kulturgaranti för skolelever. Det innebär att barn och elever ska garanteras minst en professionell kulturupplevelse per år under sin tid i förskola och skola.

Centerpartiet vill att idrotten ska ha en central plats i alla delar av kommunen. Barn, unga och äldre ska ha goda möjligheter till att kunna röra sig och idrotta utefter sin egen ambition och sina egna förutsättningar.

Vi vill fortsätta utveckla friluftslivet i den natur som hela Upplands-Bro är berikad med. Det här gäller både på landsbygden men minst lika viktigt är det med närhet till natur och rekreation i tätorterna där flertalet bor.

Föreningslivet i Upplands-Bro är viktiga aktörer för att skapa det vi vill åstadkomma. Att vara en del av en förening för att utöva sitt intresse inom kultur och idrott är en modell som länge har funnits och fungerat i Sverige. Vi är övertygade om att föreningslivet nu och i framtiden kommer att fortsätta vara en viktig del för många, dock inte för alla. Som ett liberalt parti ser vi det som självklart att stödja kommunens föreningar på ett modernt och uppdaterat sätt men även skapa möjligheter för de som väljer att aktivera sig utanför det traditionella föreningslivet.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **införa kulturgaranti** för alla barn i grundskolan,
- **satsa på mer scenkonstverksamhet** för alla kommuninvånare,
- **samverka med nationalscenerna** inom teater och opera för att förlägga vissa föreställningar i Upplands-Bro,
- **förenkla tillståndshandlingen** att bedriva restaurang, klubb och musikverksamhet,
- **stötta fler amatörkonstnärer** inom till exempel måleri, hantverk och skulptur för att inspirera och uppmuntra till ett ökat kulturutövande,
- **förenkla nyttjande av skolor och kommunala lokaler** för föreningar och kulturutövare,
- **utveckla idrottsplatserna i hela kommunen och satsa på fullstora multihallar,**
- **att idrottsföreningar och skola samverkar för mer rörelse och idrott** i skolan,
- **använda biblioteken som en mötesplats för flera ändamål** (innovationshub, maker space),
- **jämställa e-sport med andra aktiviteter** och förenkla deltagande i e-sportlivet,

- **förbättra förutsättningarna för spontanidrott** exempelvis genom utegym, öppna idrottsplaner och tätortsnära motionsstråk,
- **verka för fler mötesplatser** i kommunens alla delar för alla åldrar,
- **se till att det finns flexibla ytor för idrott**. Likställa de som behöver mark, luft och vatten med de som t.ex behöver en plan eller hall,
- **möjliggöra för föreningar att bedriva Parasport** och öppna för regionala samarbeten,
- **rusta upp och modernisera anläggningar** via en årlig översyn och flerårig plan,
- **stötta föreningar som hyr privata anläggningar** eller äger sin egen och att det likställs med det stöd som ges till de som bedriver verksamhet i kommunala anläggningar,
- **uppmuntra bildandet av nya föreningar** genom att i högre utsträckning uppsöka grupper och bistå dem i att organisera sig i föreningsform,
- **genom den öppna ungdomsverksamheten nå ut till fler ungdomar** i kommunens alla delar som är en viktig plats för många alla veckans dagar även helger och skollov. Även skapa fler mobila verksamheter,
- **tillgänglighetsanpassa alla badplatser** i kommunen,
- **lyfta Upplands-Bro som turistkommun** genom ökad samverkan mellan kommunen, företag och föreningsliv,
- **förvalta, utveckla och tillgängliggöra området och byggnaderna som utgör Fiskartorp** och bygga vidare på historien om det första samhället i Bro,
- **ha ett Naturum i kommunen** som utbildar om djur/natur som format området.

EN GOD OMSORG MED MÖJLIGHET ATT VÄLJA

Upplands-Bro ska vara kommunen där du som är äldre har möjlighet att själv välja hur du vill bo och vilken form av hjälp du vill ha eftersom det är du som bäst känner dina egna behov. Unga på glid ska fångas upp tidigt och få rätt stöd innan de hamnar i utanförskap som på sikt kan leda till kriminalitet. Vi ska bry oss om varandra men också ställa krav.

Hjälp när det är svårt men också krav på den enskilde

Centerpartiet i Upplands-Bro anser att varje människa har stora inneboende möjligheter att själv forma sitt liv och försörja sig. Människor är inte klienter vilkas liv byråkrater och politiker ska styra över och lägga till rätta. Alla kan någon gång i livet hamna i svårigheter på grund av arbetslöshet eller sjukdom men målet ska vara en återgång till arbete och egen försörjning snarast möjligt. Arbete ska vara det normala, bidrag och stöd undantaget.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **upprätta särskilda åtgärdsplaner för varje person som levt länge i socialt utanförskap.** Målet ska vara egen försörjning med kommunen som samordnare i samarbete med arbetsförmedling, hälso- och sjukvård, psykiatri och övriga instanser,
- **skapa systematisk uppföljning av utplacerade barn.** Att ta vården från föräldrar är ett mycket stort ingrepp i en familj men ibland nödvändigt eftersom barnets välmående alltid måste gå före föräldrarätten. Varje sådan placering måste dock följas upp noggrant liksom de fosterhem som väljs ut. Kommunen måste stärka sin kvalitetskontroll och uppföljning av fosterfamiljer,
- **utbilda och fortbilda alla handläggare inom socialtjänsten om neuropsykiatriska funktionsvariationer, NPF.** Ingen ska känna sig misstrodd och förbisedd på grund av NPF. Därför ska kompetensutveckling inom detta område ska vara ständigt återkommande för alla handläggare inom socialtjänsten.

En bättre äldreomsorg

Äldreomsorgen ska vara trygg och pålitlig och ge människor möjlighet att kunna bo hemma i egen bostad så länge som möjligt och därefter på äldreboende av hög kvalitet. Centerpartiet i Upplands-Bro ser det som en mänsklig rättighet att få åldras med värdighet och ha möjlighet att leva på sina villkor. Därför måste äldreomsorgen utgå från individen, inte systemen.

Äldre får inte betraktas som en anonym grupp där alla förutsätts ha exakt samma behov vid samma tidpunkt i livet. Valfrihet och flexibilitet är därför centrala begrepp i vår politik för äldreomsorgen.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **försvara LOV, Lagen om valfrihetssystem**, både för äldreboende och hemtjänst. De äldre vet bäst var de vill bo och vilken hjälp de behöver. Viktigt att kommunen bedriver god tillsyn av både äldreboenden och hemtjänst oavsett om det drivs privat eller kommunalt,
- **göra utvärderingar av boenden mer lättillgängliga** för att underlätta den enskildes val,
- **att kommunala äldreboenden och hemtjänst erbjuder stor valfrihet och flexibilitet**,
- **alla med hemtjänst ska ha en fast omsorgskontakt för trygghet och kontinuitet**,
- **behålla systemet med förenklad hemtjänstansökan** och på sikt sänka åldersgränsen från nuvarande 75 år,
- **att medicinskt utbildad personal** ska finnas tillgänglig i äldreomsorgen dygnet runt. Det ska finnas minst en sjuksköterska för varje äldreboende och en medicinskt ansvarig läkare (MAL),
- **driva på införandet av Nära Vård** tillsammans med Region Stockholm,
- **utöka antalet handläggare med socionomexamen** inom äldreomsorgen,
- **möjliggöra fler mötesplatser för äldre**,
- **ta fram en handlingsplan för att motverka missbruk och övriga sociala problem** bland äldre,
- **ta fram en handlingsplan för att motverka ensamhet** bland äldre,
- **ta fram en beredskapsplan för skydd mot smittspridning** inom äldreboende och hemtjänst,
- **upprätta ett beredskapslager av potentiella bristprodukter** vid pandemi eller andra händelser med stor samhällspåverkan,
- **inrätta ett program för samverkan mellan förskola, skola och äldreboenden** där äldre kan ges möjlighet att umgås med barn och vice versa,
- **skapa ett trygghetsboende i Bro** och ytterligare ett i Kungsängen.

EN FÖRSTÄRKT DEMOKRATI OCH INSYN

Det är de boende och verksamma i Upplands-Bro som utgör grunden för hur kommunen formas och utvecklas. Centerpartiet i Upplands-Bro vill att din röst ska höras, att ditt engagemang och din kunskap tas tillvara och att du har god insyn i de beslut som fattas.

Till den liberala demokratin försvar

Runt om i världen men även i Sverige ifrågasätts och utmanas fundamenten för den liberala demokratin, till exempel i Putins Ryssland, Orbans Ungern eller i USA under förre presidenten Trump. Centerpartiet försvarar konsekvent den liberala demokratin; i EU-parlamentet, i riksdagen, regionen och självfallet även i Upplands-Bro kommun. Demokratin får aldrig tas för given. Och demokratin måste alltid underhållas och utvecklas för att inte stelna och vissna.

Centerpartiet i Upplands-Bro vill:

- **effektivisera processen kring medborgarförslag.** Genom dessa får kommunen en dialog med engagerade invånare och förslag på hur vi kan utveckla och göra vårt samhälle bättre,
- **att transparens, öppenhet och dialog genomsyrar kommunens verksamhet** för mer inkludering, förståelse och delaktighet i de beslut som rör invånare, företagare, föreningar,
- **att kommunen arbetar enligt "Medborgardialog" i komplexa frågor,** enligt SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) modell som tagits fram med forskare och kommuner. Syftet är att hantera frågor som skapar spänning och konflikt i samhället kring förtätning av områden, skolfrågor, integration, ökad trygghet och barns möjligheter att växa upp utan våld,
- **digitalisera byggplaner och modeller** så att alla lättare kan bidra med idéer och förändringsförslag,
- **att man i skolan särskilt lyfter frågorna om källkritik och sociala medier** eftersom det tyvärr ofta sprids okritiska och felaktiga berättelser i sociala medier. Ett källkritiskt förhållningssätt behöver vara en naturlig del av en digital vardag och anledningarna till detta är många,
- **att återkommande antikorrupsionsutbildning** genomförs för kommunens tjänstepersoner och politiker för att förhindra mutor, jäv och korruption,
- **använda IT för öppenhet och jämförelse.** Kommunens hemsida måste utvecklas för att underlätta för invånarnas insyn, till exempel för att utvärdera och jämföra tjänster som skola, omsorg med mera,
- **att makten ska finnas så nära människor som möjligt.** Vi tror på individens rätt och förmåga att själv forma sin framtid samt att beslut tas på rätt nivå. Många beslut fattas bäst av de som själva berörs eller i frivillig samverkan mellan människor i familjer, grannskap och föreningar.